

СЕКЦІЯ «ПЕРЕКЛАД»

УДК 81'44

Кузнєцова І. В.

канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТА «КОХАННЯ» В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Зацікавленість лінгвістів феноменом кохання можна пояснити тим, що етнічно-культурне відображення емоцій у мові, співвідношення універсального та етно-специфічного в уявленнях про почуття належать до популярних, але не повністю висвітлених питань у лінгвістиці. У сучасній концептології та лінгвокультурології велика увага приділяється концептам емоційного та етичного характеру (Н. Д. Арутюнова, А. Вежицька, С. Г. Воркачов, В. З. Дем'янков, Н. В. Дорофєєва, О. П. Єрмакова, В. І. Карасик, О. А. Корнілов, Н. А. Красавський та ін.), оскільки особливості вербальної репрезентації емоційного досвіду мають безпосереднє відношення до менталітету етносу.

Концепт «кохання» є цікавим об'єктом саме лінгвістичного дослідження ще і тому, що культура кохання в європейському лінгвокультурному ареалі є передусім культурою вербальною, тісно пов'язаною із словесним (літературним та повсякденним) вираженням. У мовленні про кохання діє закон мовленнєвого посилення емоції: констатація емоції посилює саму емоцію, а іноді навіть створює її. Оскільки кохання є вторинним по відношенню до інстинктивних емоцій, окультуреним почуттям, саме мовна репрезентація кохання, культурно детерміновані засоби його вербального вираження є основними експлікатурами уявлень, що сформувались у даній культурі щодо цього почуття.

Концепт «кохання», вербалізований засобами англійської мови, – це ментальна одиниця абстрактного характеру, що відтворює у мовній свідомості багатовіковий досвід інтроспекції етносу у вигляді універсальних та етноспецифічних уявлень про це почуття. Для позначення поняття «кохання» в англійській мові функціонує приблизно 37 слів, серед яких 19 іменників (*love, affection, fondness, amour* тощо), 12 прикметників (*beloved, darling, favourite, erotic* тощо) та 6 дієслів (*love, adore, like, cherish* тощо). Ядро концепту «кохання» в англійській мові представлене лексемою *love*, що, згідно зі словниковою дефініцією, має широкий семантичний обсяг і використовується: для найменування почуття «кохання», сильного почуття симпатії до когось: *Songs of pleasure and of love*; для позначення

коханого/коханої (об'єкта симпатії) у звертаннях: *Sally, love, Sally, love*; для позначення компонента предиката: *That I should love the lady*.

Вербалізація концепту *love* майже повністю збігається з вербалізацією концепту «любов», який сприймається в англійській мовній свідомості як найсильніше, найсвітліше почуття у світі, ототожнюється з емоційним початком та оцінюється позитивно. Але англійці не мають окремого слова, що номінує почуття глибокої сердечної прихильності до особи протилежної статі, у той час, як в українській мові використовується іменник *кохання*.

Синонімічні слова концепту «*love*»: *love affair, amour* мають відтінок чогось зневажливого, негативного. Вони номінують несерйозні, нестійкі почуття, негативне ставлення. А такі слова, як *passion, obsession, infatuation* відрізняються від інших слів синонімічного ряду за емоційним забарвленням, висвітлюючи концепт «*love*» з іншого боку, як щось нерозважливе, безрозсудне та всеохоплююче.

Емоційне менш забарвлені такі слова *affection, fondness, sympathy, flame* ніж концепт «*love*», але вони використовуються для вербалізації почуття близькості, спорідненості, ніжності та гарячої любові. Іменник *favouritism* не має остаточної оцінки чи ставлення, таким чином можна вважати, що він не ототожнюється з глибоким та сильним почуттям. Такі дієслова *cherish, revere, adore* вербалізують почуття не лише до людини, до тварини, предметів, об'єктів тощо. Вони є синонімами до дієслова *любити*, але *любити з повагою, шанувати, схилити голову перед чимось*.

Дієслова *love* і *like* мають розбіжності за семами «емоції» та «почуття», які вони номінують. Якщо людина або предмет подобаються комусь, але глибокі почуття до них не виявляються, то використовується дієслово *like*. Якщо існує велика прихильність або симпатія, яка згодом переродиться в стійку, палке почуття, англійці вживають *love*. Ці два слова розрізняються за емоційним забарвленням та силою прояву почуттів.

В англійців такі слова як *beloved, sweet, darling, dear* відображають позитивне ставлення до об'єкта та асоціюються між собою як рівні синоніми. Прикметники *loving, devoted* вербалізують ніжне, віддане ставлення, викликають позитивні емоції. Коли почуття поверхневі, зневажливі використовують прикметники *amorous, amative*, які мають негативну оцінку. *Favourite* має декілька значень, тому англійці можуть ставитися до цього слова, як позитивно, так і негативно.

Отже, виявлення конотативних розбіжностей є дуже серйозною проблемою. Треба спочатку визначити сфери вживання слів, потім ретельно проаналізувати і дослідити особливості їх вживання, і тільки потім проводити компаративний аналіз.